

Angivelse af Embedernes virkelige Størrelse til hinanden indbyrdes. Jeg troer derfor, at det kan være hensigtsmæssigt, at disse Angivelser blive undergivne en Revision for at frembringe en større Eenhed i de Principer, hvorefter Præsterne skulle indrette deres Opgivelser. Jeg vilde ogsaa ansee det hensigtsmæssigt, at Forslaget henlaa en Tid, for at de Paagjældende kunde faae Leilighed til at gjøre sig bekendte dermed og at udtale sig derom. Jeg er overbevist om, at mange geistlige Mænd nu, da de vide, at dette Spørgsmaal er under Behandling her, ere urolige over, hvad det kan indeholde. Jeg tvivler ikke om, at de ved at faae Lovforslaget ihænde ville føle sig beroligede, men jeg finder, at de bør først være bekendte med Udkastet inden dets Ophjælse til Lov. Jeg skal tilraade en alvorlig Drøftelse af Udkastet; men jeg maa erklære, at jeg ikke kan give min Stemme til dets Ophjælse til Lov.

Christensen: Efterat vi have hørt det sidste Foredrag, kan jeg for mit Vedkommende fatte mig kort, idet jeg saagodt som Punkt for Punkt kan slutte mig til, hvad den ærede Taler fremførte. Ogsaa jeg maa ansee det ønskeligt, ja næsten nødvendigt, at Forarbejderne til en Reform som denne i længere Tid maatte offentliggøres offentlig, og har man nogensinde hørt Tale til at ønske et saadant Udkast med tilhørende Forarbejder tilgjængeligt for Offentligheden, da gjælder det om dette. Den ærede sidste Taler fremførte Exempler paa Unsiagtighed i de opstillede Beregninger. Jeg kunde spørge dem med adskillige andre, der ere meget slaaende f. Ex. at en Præstegaards Vorde, der ere anførte til en aarlig Indtægt af 600 Rd., ere bortforpantede for 1,400 Rd. Enhver vil kunne see, at der er en ganske paafaldende og for et rigtigt Resultat farlig Forskjellighed tilstede; men da jeg som sagt kan slutte mig til den foregaaende ærede Taler, skal jeg ikke gaae ind paa Enkeltheder. Jeg maa tilstaae, at et Hovedmoment for mig til at maatte være fattet paa endelig at blive Modstander af Loven er, at det forekommer mig, at Forslaget, som det foreligger, navnlig med Hensyn til Slutningshyttringerne af den ærede Minister, der har forelagt det, vil nærme sig til at være en An-

erkjendelse af, at dette geistlige Gods, som her er Tale om, ikke er Statens, men Kirkens, og en saadan Aerkjendelse vil jeg paa ingen Maade kunne deeltage i. Som bekendt har vor absolute Regjering altid modsat sig en saadan Opfattelse, og forsaavidt det har været under Forhandling her paa Rigsdagen, har det mødt en ligesaa levende Modstand, og vil — derom er jeg overbevist — fremdeles møde den. Under disse Omstændigheder, og da end ikke Offervæsenet er tænkt affastet, og da man har fastholdt, at den de geistlige Embeder tillagte Vord, endog i den i mine Tanker uforholdsmæssige Størrelse af 4 Tønder Hartkorn, fremdeles skal bestaae for Embederne, maa jeg erklære, at jeg vel stemmer for Sagens Overgang til de andre Behandlinger, men at jeg dog er fuldkommen fattet paa, at Lovudkastet, som det foreligger, ikke vil kunne gives en saadan Form, at jeg kan give min Stemme til dets Ophjælse til Lov.

F. Nielsen: Det er ikke uden betydelige Tvivl om Hensigtsmæssigheden og Gavnligheden af det foreliggende Lovudkasts Bestemmelser, at jeg er gaaet til Overveieelsen deraf, skjøndt mine Indvendinger derimod rigtignok ikke gaae i den Retning som de to sidste Taleres. Det forekommer mig at være en Selvmodsigelse, at nu, da Kirken er erklæret for en Folketirke, istedetfor at den før betragtedes som og kaldtes Statskirke, skulle dens Embedsmænd ophøre at have deres Lønning umiddelbart fra Folket, men derimod have den gennem Statskassen. Saa længe altsaa Kirken var Statskirke, fik dens Embedsmænd deres Lønning umiddelbart fra Folket, og nu, da den er Folketirke, skulle de have den gennem Statskassen. Derved løses de fra Folket og bindes mere til Statsmagten, og dette forekommer mig at være en Begrebsforvirring. Det synes mig dernæst at være ikke lidet farligt for Kirken, at en af dens allervigtigste Eiendomme, Tienden — jeg betragter den i Modsetning til den sidste Taler som Kirkens Eiendom, og kan ikke fravige denne Betragtning, før det af en upartisk Domstol er afgjort, om Kirken har denne Eiendom — skal indbrages i Statskassen. Selv om det var som særlig Fond, at den der blev indbra-